

IV. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Prawniczych Zawodów Zaufania Publicznego „Odpowiedzialność dyscyplinarna osób wykonujących prawnicze zawody zaufania publicznego”, Toruń, 12 grudnia 2019 r.

W dniu 12 grudnia 2019 r. w Sali Posiedzeń Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu odbyła się konferencja naukowa poświęcona prawniczym zawodom zaufania publicznego. Kolejną, drugą edycję konferencji poświęcono tematyce odpowiedzialności dyscyplinarnej osób wykonujących prawnicze zawody zaufania publicznego. Organizatorami konferencji były: Katedra Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji UMK oraz Koło Naukowe Marketingu Prawniczego UMK. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli: Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMK prof. dr hab. Zbigniew Witkowski oraz Okręgowa Izba Radców Prawnych w Toruniu.

Odpowiedzialność dyscyplinarna oraz postępowania dyscyplinarne w poszczególnych prawniczych zawodach zaufania publicznego okazały się wyjątkowo inspirującymi i frapującymi zagadnieniami. W trakcie konferencji wystąpiło łącznie siedemnastu prelegentów, reprezentujących zarówno środowiska akademickie z sześciu różnych uniwersytetów, jak i poszczególne samorządy prawnicze.

Konferencję otworzył dr hab. Piotr Rączka, prof. UMK, który powitał zaproszonych gości, podkreślił wagę zagadnienia odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz wyraził nadzieję, że tegoroczne spotkanie związane z prawniczymi zawodami zaufania publicznego po raz kolejny zaowocuje wieloma inspirującymi wystąpieniami i wartościową dyskusją. Następnie uczestników konferencji powitał Dziekan WPIA prof. dr hab. Zbigniew Witkowski oraz Wicedziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Toruniu dr Dorota Sylwestrzak.

Panel pierwszy konferencji, moderowany przez dra hab. Piotra Rączkę, prof. UMK rozpoczął się od wystąpienia radcy prawnego dr Doroty Sylwestrzak (UMK), która przybliżyła tematykę konferencji w swoim referacie zatytułowanym „Istota i cele procedur dyscyplinarnych w prawniczych zawodach zaufania publicznego”. Prelegentka rozpoczęła od próby scharakteryzowania pojęcia procedur dyscyplinarnych, a następnie przeszła do omówienia funkcji, jakie pełni postępowanie dyscyplinarne w polskim porządku prawnym.

Po tym wystąpieniu, w ramach I panelu, rozpoczął się cykl referatów poświęconych odpowiedzialności dyscyplinarnej komorników sądowych. Dr hab. Radosław

Giętkowski, prof. UG wygłosił referat na temat „Odpowiedzialność dyscyplinarna komorników a model odpowiedzialności dyscyplinarnej”. Mówca wskazał, że realizacja odpowiedzialności dyscyplinarnej jest sposobem realizacji pieczy nad samorządem komorniczym. Praktyczne aspekty odpowiedzialności dyscyplinarnej komorników w swoim wystąpieniu poddała analizie komornik Joanna Sawicka-Iwaniuk, przewodnicząca Komisji Dyscyplinarnej Krajowej Rady Komorniczej. W panelu I wystąpiła ponadto radca prawny dr Joanna May (UMK) z referatem zatytułowanym „Zwłoka komornika w umorzeniu postępowania egzekucyjnego jako podstawa odpowiedzialności dyscyplinarnej”, w ramach którego odniosła się do kwestii deliktu dyscyplinarnego komornika w przypadku zwłoki w umorzeniu postępowania egzekucyjnego w świetle znowelizowanych przepisów Ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz.U. 2019, poz. 2363) oraz Ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. 2020, poz. 121). Jako ostatni w I panelu głos zabrał mgr Mariusz Liskowski (UMK), który w referacie „Kara dyscyplinarna, której nie ma? Czyli kilka uwag o zawieszeniu asesora komorniczego w czynnościach” odniósł się do istoty instytucji zawieszenia asesora w czynnościach, przesłanek jej zastosowania oraz konsekwencji, jakie za sobą niesie.

Pieczę nad II panelem sprawowali dr hab. Krystyna Wojtczak, prof. UAM i dr hab. Sławomir Pawłowski, prof. UAM – pełniący funkcję moderatorów. Panel, poświęcony zasadniczo różnym aspektom odpowiedzialności dyscyplinarnej, rozpoczął swoim wystąpieniem radca prawny dr Michał Piotr Ziemiak (UMK), który przybliżył uczestnikom problematykę zależności między odpowiedzialnością dyscyplinarną a odpowiedzialnością cywilną radcy prawnego. Prelegent rozpoczął od przedstawienia różnic konstrukcyjnych między odpowiedzialnością dyscyplinarną a odpowiedzialnością cywilną, następnie przeszedł do omówienia charakteru orzeczenia dyscyplinarnego, stając na stanowisku, że nie będzie ono prejudykatem dla sądu powszechnego. Następnie głos zabrała dr Anna Deryng-Dziuk (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie). Wygłosiła ona referat zatytułowany „Naruszenie obowiązków pracowniczych a odpowiedzialność dyscyplinarna adwokata”. Prelegentka omówiła relację naruszenia obowiązków pracowniczych w stosunku do przewinień dyscyplinarnych. W referacie „Odpowiedzialność adwokata i radcy prawnego za delikt dyscyplinarny popełniony w sferze życia prywatnego” dr Szymon Krajnik (Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie) przedstawił wiele interesujących przykładów z życia prywatnego profesjonalistów, które rzutują lub mogą rzutować na wykonywanie zawodu. Jako ostatnia głos zabrała dr Marlena Kruszyńska-Kośmicka (UAM), która wygłosiła referat na temat „Reklama zawodów prawniczych a odpowiedzialność dyscyplinarna”. Prelegentka rozpoczęła od wyjaśnienia pojęcia reklamy. Następnie zwróciła uwagę na fakt, że dzisiejsza działalność profesjonalnych pełnomocników wygląda zupełnie inaczej, niż miało to miejsce wcześniej. Zmieniające się otoczenie, coraz większa skala działalności internetowej oraz konieczność dostosowywania się do wymagającej konkurencji wymuszają również zmiany w przepisach, co jednak nie następuje. Prelegentka podkreśliła też istotę braku wprost wyrażonego zakazu reklamy w Kodeksie Etyki Radców Prawnych.

Panel III, prowadzony przez dra Bartłomieja Chludzińskiego (UMK), a dotyczący aktualnych problemów odpowiedzialności dyscyplinarnej, rozpoczął się od

wystąpienia adwokata dra Karola Pachnika, sędziego Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w Warszawie, który określił granice odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów w kontekście wyzwań współczesności. Następnie głos oddano adwokat Magdalenie Kulczyckiej-Kurkowskiej (Izba Adwokacka w Warszawie), która w swoim wystąpieniu zatytułowanym „Klient mojego klienta nie jest moim klientem. Współpraca z korporacją a wykonywanie zawodu adwokata w świetle odpowiedzialności etycznej i zawodowej – wybrane zagadnienia” przedstawiła najważniejsze aspekty funkcjonowania prawników – profesjonalistów w świetle korporacji. Radca prawny dr Mateusz Woiński (ALK OIRP w Warszawie) wygłosił referat na temat „Tryby konsensualne w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym wobec radców prawnych”, natomiast aplikant radcowski Bartosz Wilk (UW) omówił zagadnienie „Dostępu do informacji o działalności samorządów zawodowych w świetle orzecznictwa i praktyki”, w ramach którego odniósł się m.in. do kwestii obowiązku udzielania informacji o swojej działalności przez samorządy zrzeszające osoby wykonujące prawnicze zawody zaufania publicznego oraz do konsekwencji niedochowania tego obowiązku.

W ostatnim panelu, moderowanym przez dr Karolinę Rokicką-Murszewską (UMK), kontynuowano tematykę jawności dostępu do informacji publicznej. Jako pierwsza referat zatytułowany „Jawność orzeczeń sądów dyscyplinarnych adwokatów, radców prawnych oraz komorników w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych” wygłosiła mgr Dominika Zawacka-Klonowska (UMK). Zawarła w nim rozważania dotyczące funkcji sądownictwa dyscyplinarnego oraz udostępniania orzeczeń dyscyplinarnych m.in. na stronach internetowych samorządów. Następnie głos zabrała adwokat dr Magdalena Matusiak-Frącczak (UŁ), która analizowała problematykę tajemnicy zawodowej w adwokackich postępowaniach dyscyplinarnych. Mgr Aleksandra Penszyńska (UMK) badaniu poddała kwestie dotyczące zależności między wolnością słowa i pisma a odpowiedzialnością dyscyplinarną adwokata. Jako ostatnia wystąpiła mgr Justyna Sawicka (UKSW) z referatem zatytułowanym „Granice odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokata kościelnego w regulacjach prawa kanonicznego”, który – jak się okazało – stanowił klamrę spinającą konferencje organizowane przez Katedrę Prawa Administracyjnego UMK, wieńczące od jakiegoś czasu wystąpieniami z zakresu prawa kanonicznego.

Uzupełnieniem wszystkich wystąpień była dyskusja z udziałem uczestników oraz gości. Uczestnicy konferencji odnieśli się do często niejasnej kwestii deliktów dyscyplinarnych. W swoich wystąpieniach prelegenci przedstawiali przykłady na to, jak trudna była jednoznaczna ocena, czy dane działanie bądź zaniechanie może mieć charakter typowego deliktu dyscyplinarnego. Przedmiotem dyskusji był również problem aktywności osoby wykonującej prawniczy zawód zaufania publicznego w ramach sfery życia prywatnego jako przesłanek rodzących ewentualną odpowiedzialność dyscyplinarną. Kwestia reklamowania swojej działalności przez osoby wykonujące zawody zaufania publicznego pozostaje zawsze aktualnym problemem, w związku z czym także ona była przedmiotem żywiołowej dyskusji. W dobie nowoczesnych technologii bardzo ciężko jest wyznaczyć granicę, która pozwalałaby jednoznacznie dokonywać oceny, czy dane postępowanie można zakwalifikować jako naruszenie zakazu reklamy.

Nie ulega wątpliwości, że poszczególne regulacje dotyczące prawniczych zawodów zaufania publicznego pozostaną przedmiotem wielokrotnych nowelizacji, które będą miały wpływ na funkcjonowanie samorządów prawniczych. Będzie to niewątpliwie stanowić impuls do zorganizowania w przyszłym roku kolejnej konferencji dotyczącej reglamentacji prawnej prawniczych zawodów zaufania publicznego, na którą Katedra Prawa Administracyjnego WPiA UMK ma przyjemność serdecznie zaprosić.

*Karolina Rokicka-Murszewska**

*Tomasz Kuczyński***

* Karolina Rokicka-Murszewska, dr, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, e-mail: krm@umk.pl, <https://orcid.org/0000-0001-5402-4137>.

** Tomasz Kuczyński, mgr, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, e-mail: t.kuczynski@umk.pl, <https://orcid.org/0000-0001-8200-8388>.